

SLOVENSKI NAROD

Jedna vsak dan popoldne, izvzemati nadalje in premik. — Inserat: do 30 pett 4 D, do 100 vrt 200 p, večji inserati pett vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — "Slovenski Narod" velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravnáto: Knafelova ulica štev. 5, pristojje. — Telefon štev. 304.
Uredništvo: Knafelova ulica štev. 5, 1. nadstropje. — Telefon štev. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

Davčna federacija

S tem izrazom je v svojem ljubljanskem shodu Svetozar Pribičević plastično označil današnje nevdruženo stanje na naši davčni politiki. Pet šest različnih davčnih sistemov imamo v Jugoslaviji: po ujetnjenju pa so nalagali še nove davke, da ne bi se pri tem oziarili na že obstoječe. Tako se je zgodilo, da so nekatere naše pokrajine, zlasti pa Slovenija, izmogzavane pod najrazličnejšimi naskovi in da nimamo samo dvojnjega, ampak mestoma celo trojno obdavčenje. Da bije to v obraz vsem narodno - gospodarskim in splošno pričinjenim davčnopolitičnim načelom, očvidno zospodov v finančnem ministru ne razburja, kakor jih tudi ne razburja dejstvo, da je današnje stanje v jasnom nasprotju z določili ustave.

V političnih krogih pa vendar vedno boli prodira spoznanje, da je takrat federacija za državo ravno tako opasna in pogubna, kakor bi bila politična federacija po radikalnih ali klerikalnih zahtevah. Ena kot druga je nezdržljiva s prospetom in razvojem Jugoslavije. Politična federacija je za vedno pokopana, prej ali sliš pride tudi smrt za davčno. Vedno češče se pojavi, zato že tudi v političnih krogih zahteva po izmenjenju davčne zakonodaje, po odpravi neznosnih krivic, ki jih vsebuje današnja davčna situacija. Pričinava to potrebo tudi v vladu sami, a kljub temu rešitev vedno in vedno odlažajo in se izgovarjajo na vse možne načine, čeprav je bil zakonski predlog o izmenjenju davkov v ministrstvu že parkrat izdelan in so oddale svoja mnenja o njem že tudi vse naše gospodarske korporacije.

Pravega vzroka si gospodje seveda ne upajo povedati. Davčna reforma je nesmiselna, ako ne prinese olajšanja Sloveniji in drugim pokrajinam, ki danes zamirajo pod ogromnimi davčnimi bremeni. To olajšanje pa je mogoče le, ako se istočasno zmanjšajo državni izdatki, ali pa se povečajo davki v drugih, danes davčno manj obremenjenih pokrajinah. Sem spada v prvi vrsti Srbija, z Beogradom na čelu, deloma pa tudi Hrvatska in Slavonija. Državne dohodke zvišati s pampetnim gospodarstvom v državnih institucijah, tega današnji mogotci ne znajo: ne znajo pa tudi smotreno znižati državnih izdatkov. Povišati davke v Srbiji in na Hrvatkem, ali pa vsaj že danes predpisane strogo izterjati, kar bi tudi zadostovalo — tega se boje. Saj gre za njihove volilce, gre za beogradsko čaršijo in področje; vsi ti bi se nechal navduševati za današnji režim, aki bi jim resno počazal, da so tudi oni dolžni plačevati vse davke, ali pa bi jim davke še celo povisili. Tega rizika si vsaj sedaj še ne upa prevzeti nobena vlad, ki se mora opirati na radikale, najmanj pa še današnja ker bi tudi radicevci po izmenjenju davkov prej izgubili kakor pridobili.

Izjava, ki jih je podal minister Uzunović v imenu odstotnega finančnega ministra v debati o davčni preobremenitvi Slovenije, so jasen izraz tega neiskrenega položaja. Minister se ni spuščal v meritorno razpravo, ker bi moral v tem slučaju priznati, da se godi Sloveniji krivica. Tolažil nas je z izmenjenjem davkov, čeprav se dobro zaveda, da tega zakona še ne bo tako brzo. Odgovarjal pa ni ne očit, da vrla niti jasnih in priznanih krivic noče odpraviti, čeprav bi to prav lahko storila v vsakem finančnem zakonu. Pokazal je vnovič, da nimata niti on, niti vrla resne volje odpomočiti kričečim krisicim!

STEPAN RADIĆ PROTI UČITELJSTVU

Zagreb, 5. februarja. Prosveni minister Stepan Radić je odredil takojšnjo vponočitev šolskega nadzornika v Bjelovaru, Miha Borojevića, ki je bil že pred vojno v slovensko-srbske koalicije odličen prisostju, slovenske ideje ter bil ob izbruhu svetovne vojne politično preganjan. Nadzornik Borojević je bil od našega kraja oddelan z redom sv. Save IV. razreda in Boga orla.

PROTEST PARISIKA TRGOVCEV

Pariz, 5. februarja. Pariški trgovci imajo svoje bogate prodajalne v Rue Saint Honoré so včeraj za eno uro zaprli svoje prodajalne v znak protesta proti previsokim davkom in proti namerni vladi, da se trgovcem nalože še novi izredni davki. V posebeni spomenici t. oviči navaja, da plačujejo 48 % vsega davka v Franciji.

Napetost med radikalni in radicevci

Pogojna demisija ministra Simonovića. — Izjava ministra Uzunovića. — Današnje avdijence na dvoru.

— Beograd, 5. februarja. Politična situacija postaja vedno bolj napeta. V ospredju političnih razgovorov je demisija, ki jo je napovedal minister za socijalno politiko Milan Simonović. Ta svoj korak motivira z Simonović s tem, da ne more prevzeti kot radikalni minister odgovornosti za plemensko agitacijo, ki jo vodi njegov kolega v vladu, prosveni minister Stepan Radić po Bosni, Hercegovini in Dalmaciji. Če Stepan Radić ne odmeva, bo g. Simonović primoran izstopiti iz vlate. Danes se tudi razširila v parlamentu vest, da je g. Simonović že podal pismeno ostavko.

Veliko pozornost vzbuja današnja izjava ministra Nikole Uzunovića v Narodni skupščini na izvajania Ljube Davidovića. Izjavil je, da ne poskuša tu braniti Stepana

Radića. Ta bo sam odgovorjal, ko prispe v Beograd. Kar se pa tice vi litov, je Nikola Uzunović z naglasom omenjal: »Vlada g. Pašića ne misli na volitve! Nasprotno, 140 radikalov da dovoli garancije, da bo proračun pravočasno izglasovan.« To izjava smatrajo vse parlamentarne skupine kot popolno negacijo radicevčev in jo tolmačijo, ki jih napovedajo bojni proti drugi skupini vladine koalicije. Uzeleni radikal je tudi danes izjavil, da ne morejo več sodelovati s Stepanom Radićem.

Dopolne so bile avdijence na dvoru. Najpreje je bil sprejet notranji minister Boža Maksimović, ki je kralju poročal o situaciji. Po avdijenci je Boža Maksimović posetil ministrskega predsednika Nikolaja Pašića.

Proračunska debata v narodni skupščini

Ljuba Davidović govor o politični situaciji in napada Stepana Radića. — Minister Uzunović o možnosti novih volitev.

— Beograd, 5. februarja. Narodna skupščina je danes ob 9. dopoldne nadaljevala načelno debato o državnem proračunu.

Vodja demokratov Ljuba Davidović je nastopal kot prvi kontrago-vornik. Njegov govor je trajal dve ure. V prvem delu svojega govora je kritiziral pomanjkljivosti proračuna, ugotavljal, da je predloženi proračun previšok in da narod ne bo mogel prenesti bremen, ker se nahaja v težki gospodarski krizi. V političnem delu svojega govora je Ljuba Davidović ostro govoril proti sedanjem režimu RR in sliškal nezdravno stanje, ki je nastalo po sedmih mesecih sklenjenega sporazuma. Napada politiku prosvenega ministra Stepana Radića, ki preprekuje nove volitev. Za časa vlade RR je ugled

parlamentu zelo padel. Navaja tudi nekatere podrobnosti o prilikah v Južni Srbiji in v Beogradu ter se pritožuje proti vladnim organom, ki izvršujejo nasilja in nezakonitosti.

Minister Uzunović v imenu odstotnega finančnega ministra pobiča izjavila Ljube Davidovića. Med splošno pozornostjo zbornice in med živahnimi medikli izjavila, da vlađa g. Pašića ne dela na to da bi dobila voljni mandat. Vlada je odločeno sprejeti proračun. Ce pa pride do volitev, dobti voljni mandat največja stranka...

Opozicija je izjave ministrove večkrat prekinjevala z medikli. Seja je bila opoštene z izjavo ministra Uzunovića končana. Jutri ob 9. dopoldne nadaljuje skupščina proračunske razprave.

Nemški bojkot proti Italiji

Tudi Avstrija organizira bojkot proti Italiji v obrambo nemške Tirolske.

— Dunaj, 5. februarja. Po večjih mestih Avstrije se vrši protestna zborovanja radi zatiranja nemške narodne manjšine na Južni Tirolskem od strani Italijanov. Tačno protestno zborovanje so priredili tudi na Dunaju v veliki rotonski dvorani. Sprejet je bila med drugimi rezolucija, ki na povezuje bojkot italijanskemu blagu od strani avstrijskega prebivalstva, obenem prepoveduje potovanje v Italijo. Določeno so za ta bojkot splošne smernice. Vse trgovske zbornice in trgovski gremili so povzvani, da opozore domače trgovce na bojkotu gibanju in da odklanjajo vsako italijansko blago. Trgovci se obenem pozvani v svojih izložbah postaviti napis: »Tu se ne prodaja italijansko blago.«

Proti bojkotni akciji so se pojavili resni pomislki, da bi lahko bojkot skodoval nemškim južnim Tirolcem. Še nadalje naj se podpira nemška južna Tirolska, naj se navablja iz onih krajev vino in sadje, toda tudi provinca se mora strogo kontroliратi.

V dunajskem parlamentu je bila predložena interpelacija, ki se nanaša na Ita-

lijanski kraljevi dekret, s katerim se omenjuje inozemcem trgovina in obrt v krajih, ki so oddaljeni do 30 km od meje. Interpelante zahtevajo, da avstrijska zvezna vlada intervencijski v Rimu in v slučaju, da ni ostala takšna intervencija brez pozitivnega uspeha, naj se zvezna vlada obrne na Društvo narodov. V slučaju, da bi vsi tukaj ne prinesli začeljenih uspehov, pozivajo interpelantje, vlada naj ukrene protiodredbe v smislu avstrijsko - Italijanske trgovske pogodbe.

— Trst, 4. februarja. Italijanski listi razpravljajo še vedno o nemškem bojkotu proti Italiji. »Giornale d'Italia« razpravlja v uvodniku o bojkotu nemških listov proti Italiji. List je mnenja, da je večina nemškega naroda proti bojkotu in upa, da bo nemška vlada, katere moč je sicer vsled parlamentarnih prilil precej omejena, v polozaju, da nastopi svoje rezerve v interesu gospodarskega položaja Nemčije. Nekateri Italijanski listi groze Nemčiji da prične Italija z akcijo na mednarodno-gospodarskem polju.

Jezikovne naredbe na češko-slovaškem

— Praga, 5. februarja. Po češkoslovanskem tiskovnem uradu objavljajo listi vsebinsko nainovejše vladine jezikovne naredbe, ki določajo uporabo državnega jezika in obenem dajajo navodila glede uporabe narodno-najmeninskih jezikov. Vsa sodišča, uradni in državni organi imajo obvezati z nadrejenimi ministristvami v državnem jeziku. Vse vloge, vse predlogi in prošnje strank se imajo vlagati v državnem jeziku. Sodnišča in druge upravne oblasti imajo razumoviti izjem poslovati v državnem jeziku. Stranka, ki bi odklonila izpoved v tem jeziku, se lahko kaznuje z globo do 1000 Kč. Vpis v trgovske in druge registre se izvrše izključno v državnem jeziku.

Glede narodnih manjšin določa ta najnovejša jezikovna naredba, da imajo v krajih, v katerih se je tradicionalno ugotovila 20% narodna manjšina, sodišča in druge upravne oblasti sprejemati in reševati vloge narodnih manjšin, če so tudi pisane v njih jeziku. Tudi ustrezno občevanje s temi narodnimi manjšinami mora biti v njih jeziku. V teh krajih nastavljajo državni uradniki.

Glede avtonomnih korporacij in občinskih svetov navaja jezikovna naredba, da

je kot razpravni jezik dovoljen tudi jezik narodnih manjšin, če tvori občinski svet 50% zastopnikov te manjšine. Tako zastopstvo pa mora sprejeti in reševati tudi v češkem jeziku pisane vloge. Župan in njegova namestnik morata biti zmožna državnega jezika.

DR. SEIPEL V BERLINU

— Berlin, 5. februarja. Bivši zvezni kancler avstrijske republike dr. Seipel je včeraj prispel v Berlin. Cenarj je njegov poset privatnega značaja, je bil dr. Seipela prijet na kolodvoru prisojen. Vabilni list različno komentirajo dr. Seiplov prihod v Berlin. — »Germania« pozdravlja: »Seipla kot državnik, ki je resil Avstrijo iz valov najhujše gospodarske krize, obenem ga pa tudi pozdravlja kot borca nemške kulturne in politične skupnosti.«

VIHARIJ NA MORJU

— Berlin, 5. februarja. Iz Newyorka prihaja poročilo, da je vladal včeraj ob celi obale ameriške Atlantske oceana katastrofalen vihar. V Newyorku so poštale 3 osebe žrtve tega viharja. Zelezniški in pomorski promet sta ovirana.

— Berlin, 5. februarja. V Finskem zavilju so se začele premikti ogromne množine ledu. Ladje, ki so obtičale v ledu, so v največji nevarnosti.

Davčna preobremenitev Slovenije v skupščini

Izjava namestnika finančnega ministra o pobiranju davkov v Sloveniji in o njih izenačenju. — Davčni zakon pride v kratkem pred skupščino. — Nazadovanje produkcije v Sloveniji.

Beograd, 4. februar.

Narodna skupščina je danes, kakor je bilo že kratko telefonično javljeno, pričela zanimivo razpravo o davčni preobremenitvi Slovenije, ki je trajala ves dan po polnoči.

Zastopnik odstotnega finančnega ministra minister Uzunović je odgovorjal na interpelacijo posl. Venesaka in tovirov o izenačenju davkov in o olajševanju vladine skupščine.

Minister Uzunović je med drugimi

splošno državni in narodni interes. Da našnje stanje je v direktnem nasprotju z ustavo, ki striktno določa davčno enakost. Dr. Pivko zahteva, da se najhujše krivice, ki se goduje v davčnem oziru Slovenij, odpravijo že s sedanjim finančnim zakonom, ker našo gospodarsko skupščino ne more cakati na zakon o izenačenju davkov.

Opozicija je nato predlagala sledenčo skupno resolucijo kot prehod na dnevni red:

»Narodna skupščina ugotavlja: 1) da presega davčna preobremenitev našega gospodarstva in našega naroda meje normalnega obdavčenja zaradi stalnega in sistematičnega povečanja državnih izdatkov, 2) da so zaradi prevelikih in neenakih davčnih bremen postale razmere, v katerih živi naš kmet, delavec, obrtnik in drugi privredni, nezaposlene in da gredo tudi slajoči v skode za davčne obvezance v Sloveniji radi nezdravne izmenje davčne zakonodaje. Interpelant in tovirovi so zavilji, da je to zato, ker je celo interpelacija takega značaja, da lahko ta razprava povzroči parlamentarno poslance, ako ministru ne bi uspelo, da za sebe dobri večino parlamenta. Nato je minister meritorno začel odgovarjati na interpelacijo. Opozicija najprvo, da interpelacija navaja neenak davčna bremenja, ter težko in skode za davčne obvezance v Sloveniji radi nezdravne izmenje davčne zakonodaje. Interpelant in tovirovi so zavilji, da je to zato, ker je to zelo nezdravno stanje, ki je posledica neenakosti med državnimi krajji, ki izvajajo neenak davčni sistem.«

Minister Uzunović nato prečka vprašanja interpelantov ter priznava, da obstaja v nekem oziru davčna neenakost. V koliko se stvari obstoje, one niso rezultat kakšnih tendenc posebnega obremenjevanja Slovenije, nego je to posledica neenakosti, ki izhaja iz predvojne davčne zakonodaje. Prva je bila avstrijska, za tem madžarska zakonodaja, pa končno posebna v Bosni. Moramo očitati, da so se v katerem krajcu naših držav ustvarjale posebne težkoči in da bi se bila nepravilno nalačila bremenja, kakor to skuša interpelacija navajati. Interpelacija dalje veli, kako so pobrani dohodki večji od tistih, določenih v proračunu. Ako je to tako, je to samo dokaz, da je finančna administracija vse svoje posle tako urenila, da je mogla izvrsiti tudi pobiranje zaostalih davkov. Zato Narodna skupščina ne more dobiti izenačenja davčne zakonodaje, ker je bila dovolj jasno pojasnjena v finančnem odboru. Meni samemu je bila včeraj dana prilika, da v imenu ministra financ in vlade sprejemam angažman, da pride vprašanje zakona o izenačenju davkov pred Narodno skupščino še za časa trajanja proračunske razprave. O tem velikem problemu bom razpravljali tako, kakor ta problem zasluži.

Rejs-ul-ulem za depolitizacijo cerkve

Velika senzacijo je v politični javnosti vzbudila vest, da se je v Sarajevu sestal predstveni minister g. Stepan Radić tudi z vrhovnim poglavarjem bosanskih muslimanov z rejsul-ulemom Čauševicem. Razgovor, ki se je vršil v takozvani carki džamiji, kjer ima rejsul-ulem svoje urade, je izval razne komentarje in uginjanja. Listi napovedujejo, da je g. Radić cerkevemu poglavarju občal zlata nebesa in da ga je poizkušal pridobiti za hrvatsko orientacijo, o kateri je govoril tudi na svojem javnem shodu v Sarajevu. Znano je, da se muslimanske politične organizacije nahajajo pred polnim razpadom in da je zlasti med inteligenco opaziti nagajenje, da se opusti do sedanja versko-politična akcija bosanskih muslimanov, ki jo vodi dr. Spahović in da se muslimani v Bosni opredelijo za nekonfesionalne politične stranke, to se pravi, da se odločijo za Hrvate ali Srbe.

Bosna in Hercegovina se smatra kot domeno radikalov, ki zastopajo Srbe. Radić je umiljivo, da je sestanek med Radićem in rejsul-ulemem Čauševicom vzbudil posebno pažnjo radikalnih politikov v Beogradu. Taiko po sestanku se je pri rejsul-ulemu prijavil beogradski novinar Vinaver, urednik »Vremena« in ga intervjujal. Gospod Čaušević je beogradskemu novinarju podal zelo dragoceno informacijo o dogodkih, ki so bodo odigrali v Bosni in Hercegovini in ki nam bodo služili takško kot vugled za depolitizacijo slovenskega klerikalizma.

O svojem dozdevnem sodelovanju s poslancem Spahovićem je odgovoril rejsul-ulem:

»Meni krožijo netočne vesti. Tudi se, da se bavim s politiko in da podpiram Spahovića. To je popolnoma netočno. Meni so svojčas predlagali, naj vodim politični pokret, kar pa sem odobil, sodeč, da se strankarstvo ne zlaga z mojim cerkevnim poklicem. Enako nisem pristal na program g. Spahovića. Meni so enako dragi muslimani i radikalji i spahoviči. Proti meni obstaja v Beogradu nerazpoložljiv, ki temelji na činjenicah.«

»G. Radić mi je obetal, da se bo zavzel pri ostalih ministrih za moje skromne cerkevne zahteve. Pripravoval moj je o maharadži in Patijske, govoril mi je o Perziji in sjeni literaturi. O arabskem jeziku je dejal,

da nam je potrebnejši, kakor latinski, na-kat sam mu odvrnil, naj ga uvede v šole, saj zavisi to samo od njega. Razen tega mi je minister govoril o indijskih jogah in misterijih in mi je doslovno citiral študijo perzijske misterije. Ko sem mu predlagal, naj bi se na takrat imenoval s slovenskim izrazom car, je dejal g. Radić, da že imenuje prestolonaslednika careviča...«

Glede prehoda muslimanov med Hrvate in Srbe je izjavil rejsul-ulem:

»Med inteligenco je ta pokret že živ. O mesti so moram tega trditi. Tu v Bosni težko lotimo vere od narodnosti, ali to mora priti, ker sta to dve različni zadevi. Vida, nam vsem bosanskim muslimanom sta bližja Srbija in Beograd kakor Hrvatska in Zagreb, in to v vsake izviru: po duševnosti, po kulturi, po jeziku, po običajih, po načinu življenja, radi istega istočnega vpliva in končno po enakem kultu južnega in upornosti. Sodim, da bodo muslimani pristopali k pojedinim narodnim strankam individualno. Smatram, da se prehod izvrši po oblastih, odločevalo bo večina v oblasti. Vsi muslimani veda danes, da so Slovani. Pridel bo čas, ko se bodo še dalje opredelili...«

Te izjave bodo vzbudile še večjo senzacijo, kakor sestanek z Radićem, ker dokazujejo, da se vrhovni poglavar bosanskih muslimanov odmika od dosedanja načelne stališča teh muslimanov, ki so svojo vero stavljal nad narodnost in organizirali ciklostveno klerikalno stranko, kakor je naša SLS. Tudi ti muslimani so trdili, da je narodnost pojav drugega reda in da spada v prvo vsto vera in cerkev. Sedaj so po hrdkih izkušnjah uvideli, da so to različne stvari in da je za vero najbolje, ako se ne meša v politične in strankarske posle.

Radovedni smo, kako bodo te izjave odjeknile v našem političnem življenju in kaj bo storila sedaj SLS, ko se bo čutila po polnom osamljenju. Znano je, da je pri ustavnovanju in forisiranju dr. Spahoviće stranke zelo sodelovala idejno in praktično naša SLS, ker je hotela v Bosni in Hercegovini omogočiti enak klerikalni režim potom pokrajinske avtonomije in federacije, kakor v takozv. »avtonomni Sloveniji.«

Začetek 16. II. 1926

Poletni vojni red na železnici

Konferenca za mednarodne železniške zvezne, ki se je vrnila v jeseni v Neapolju, je na predlog češkoslovaškega železniškega ministra sprejela uveljavljanje vojnega reda z 15. majem in ne šele s 1. junijem, kakor je bilo to zadnja leta. Ustrežno bo s tem v prvi vrsti kopališčem in letoviščem. Letoviški vlaki začno z malimi izjemami voziti šele z uveljavljanjem poletnega vojnega reda in je tako od tega termina odvisen tudi začetek kopališča in letoviške sezone. Ta se bo zato letos lahko začel polemesec poprej. Sklep so obdržale vse evropske države vključivši Anglico. L. E. Rusijo v tem oziru še ni bil dosežen sporazum, skoraj gotovo pa se bo tudi ona pridružile ostale Evropi.

Bistvenih, dalekosežnih sprememb v mednarodnem prometu novi vojni red ne bo primesil. Opira se v glavnem na dosedanje zvezne. Na novo se uvede med drugim luksuzni brzi vlak med Prago in Parizom, ki bo vozil trikrat na teden in bo zlasti važen za Karlove Vary. Zvezne Jugoslavije z inozemstvom ostanejo skoraj neizpremnenje kakor so bile lani.

Danes
,Lucy Doraine'
v razkošnem, elegantnem filmu,
krasne vsebine, polne napetih
priporov

„Raj si želi vsaka žena“
Predstave pop. ob 3., pol 5., 6.,
pol 8. in 9. ur.

Zvišanje poslanskih dijet v Franciji

Francoška narodna skupčina je določila leta 1871. poslanski dijet v znesku 9000 frankov. L. 1906. so poslanci glasovali za zvišanje dijet na 15.000 frankov, kar je povzročilo v parlamentu burno debato. Jaurès je takrat zahteval, naj se to vprašanje odloži dotedaj, dokler posebni parlamentarni odbor ne izdela vseh predlogov, ki bi jamčili narodni suverenosti popolno svobodo. Bal se je, da bi zvišanje poslanskih dijet vplivalo na volilno korupcijo in je predlagal, naj krije glavne volilne stroške ljudstvo samo. S svojim predlogom pa ni prodrl. Sestanji poslanec Archimbaud je takrat kandidiral in bil izvoljen kot nasprotnik predloga o zvišanju poslanskih dijet. Nekateri Francozi, kakor n. pr. profesor Aulard, so se vedno prepričani, da ljudstvo poslance ljubi in da se ljudem tudi revči smilijo, ker žive v finančnih stiskih. Leta 1920 so bile zvišane poslanski dijet na 27.000 frankov, in sicer z motivacijo, da je velika draginja. Pozneje je glasovala skupčina za predlog, da so vsa pisma, ki jih posiljejo poslanci iz poslopja narodne skupčine, poštne proste. Na želenicah imajo francoški poslanci že davno režisjo vožnjo.

Zdaj gre za zvišanje poslanskih dijet na 42.000 frankov. Povod je dala zoper draginja. Poslanci morajo baje zanemarjati svoje civilne poklice, toda doleš se še ni prijetilo, da bi obesil poslanec-odvetnik svojo praksu na klin. Zanimivi so argumenti socialističnih in komunističnih poslancev. Ti morajo odstopiti znaten del dijet volilnim fondom. Socijalistični poslanci dajejo za volilne fonde letno po 8000 frankov. Ker odgovarja predvajnjem 15.000 današnjim 75.000, je zvišanje razumljivo in utemeljeno, osobito pri poslancih delavskih strank. Toda to velja samo za slučaj, če poslanec, razen dijet, nima nobenih drugih dohodkov, kar pa včinoma ni res. Pretežna večina poslancev ima še postranske dohodke, ki so pogosto zelo solidni. Bivši poslanec Daudlet trdi, da je vseh poslancev v Franciji komaj 50. Pokojni tajnik narodne skupčine Pierre mu je pravil, da prihaja približno 300 poslancev v zbornico kvedjemu šestkrat na leto, da vsi poslanci aploh na vedo, o čem se v skupščini razpravlja in da navadno niti poročil o sejah ne čitajo. Vsekakor je predlog o zvišanju poslanskih dijet tako nepopularen, da svetujejo poslancem celo predlogu naklju-

njeni listi, kakor »Le Quotidien«, naj poča-kajo, da bo rešena finančna kriza in da bo do zvišane uradniške plače.

Nekateri poslanci so predlagali, naj se reduira število mandatov, da bi pristi drugi do večjih dijet. Toda tem obljubam francosko javnost ne zaupa, ker je govoril o redukciji mandatov tudi parlament, ki je zvišal dijet na 27.000. Obljuba pa je ostala samo na papirju. Sicer je pa tudi težko zahtevati od poslancev, naj glasujejo za svojo lastno smrt. Javnost je sicer ogorenča nad tem predlogom, toda iz prakse parlamentarne življenje vemo, da francoški poslanci teh 42.000 frankov prav gotovo doberi do bodo v skupčini v en glas dokazovali, da pravičnejše zahtove sploh ni bilo na svetu.

— Tak koncert imamo priliko čuti v ponedeljek dane 8. t. m. ob 20. uri zvečer v Filharmonični dvorani. Natančnejsi spored obljavimo jutri, omenjamno le, da spremja umetnico pri klavirju gosp. prof. Janko Ravnik. Predprodaja vstopnic od danes naprej v Matični knjigarni.

— Prihodna premijera v ljubljanski drami bo znanega ameriškega pisatelja in človekolojuba O' Neilla drama »Ana Christie«. Naslovno vlogo igra g. Nablocka, menega ljubljanca g. Levar, njenega edeta g. Cesari. Režijo vodi direktor drame g. Goda. Opera pripravlja premijero Wagnerjeve »Večnega mornarja«. Dirigiral ga bo g. Balatka, režiral g. Sest.

— Nedelja v ljubljanskem gledališču. V nedeljo dane 7. t. m. priredi ljubljanska drama dve predstavi in sicer popoldne ob treh češkega avtorja Scheinpfluga zelo zabavno, na temo pomlajevanja ljudi, spisano veseloljgro »Drugo mladost« z Medvedovo, Nablocko, Rogozovo, Juvanova, Rogozom, Pečkom in Gregorinom v glavnih vlogah, zvečer ob 8. pa angleškega komediografa Shawa duhovito in učinkovito igro »Obri gospo Warrenove z Nablocko v naslovni vlogi. V operi bodo peli ob treh popoldne Massenetovo opero Manon z Lovšetovo, Banovcem, Betetom in Mirovičem v glavnih vlogah. Vse tri predstave so ljudske in veljajo za nje značilne cene.

— Spored koncerta francoške čeliste Juliette Alvin. Breval: Sonata za čelo in klavir v treh stavkih. Bach: Suite v g-duzu za čelo solo v 6 stavkih. Debussy: Sonata v dveh stavkih za čelo in klavir. La-lo: Intermezzo. Faure: Elegija. Couperin-Salomon: Les Cherubins. Schumann: La Source (Studenec). Na klavirju spremila umetnica kon. prof. Janko Ravnik. Koncert se vrši v ponedeljek 8. t. m. v Filharmonični dvorani, zacetek točno ob 20. uri zvečer. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni. Cene navadne, kakor pri vseh koncertih.

— Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani vladivo prosi p. n. abonentje, da poravnajo šesti obrok gledališkega abonma najkasneje do 10. t. m.

— Dijača proslava petdesetletnice rojstva Ivana Cankarja bo v ljubljanskem dramatskem gledališču v soboto 6. t. m. ob treh popoldne. Uprizorjena bo Cankarjeva komedija »Za narodov blagor«. Pred predstavo bo govoril o Cankarju pisatelj in urednik Franc Albrecht.

— Koncert v Sevnici. V nedeljo, dane 7. t. m., zvečer koncertirajo v dvorani hotela Zupanc kvartet pevcev »Ljubljanskega Zvona« (g. Lado Hartman, Ivo Grilc, Jože Grilc in Artur Šulc), g. operni pevec Leopold Kovač in gdč. koncertna pevka Špela Ramšček. Naj to lepo pevsko predstavo bo govoril o Cankarju pisatelj in urednik Franc Albrecht.

— Koncert v Sevnici. V nedeljo, dane 7. t. m., zvečer koncertirajo v dvorani hotela Zupanc kvartet pevcev »Ljubljanskega Zvona« (g. Lado Hartman, Ivo Grilc, Jože Grilc in Artur Šulc), g. operni pevec Leopold Kovač in gdč. koncertna pevka Špela Ramšček. Naj to lepo pevsko predstavo bo govoril o Cankarju pisatelj in urednik Franc Albrecht.

— Operna premijera v Nemčiji. Opera v Casslu vprizori v kratkem premjero Krenekove opere »Orfej in Eridikas«, opera v Darmstadtu pa dva baleta italijanskega modernista Malipiera »Venecijanski sestanki« in »Goldonijevje komedije. Najnovijejsje Krenekovo delo »Mammom« bo vprizorjena na Dunaju.

— Zbirka slovenskih narodnih pesmi IV. zvezek. Nabral in za moški, deloma mešani zbor harmonizatorja Marko Bajuk. Cena Din 16.—. Jugoslovenski knjigarna v Ljubljani je izdala v drugem natisu te priljubljene pesmi, ki so nabrane večinoma iz cerkvenih okolice. Zvezek obsega 24 pesmi in sicer: 9 za moški, 12 za mešani in 3 za ženski zbor. Profesor Bajuk je eden najboljših naših harmonizatorjev narodnih pesmi. Izdal jih je že več zvezkov, ki so pa skoraj vse razprodani. Bajukova harmonizacija je sicer priprosta, a blagoljubna. Skrbno se ozira na slog in obliko, kakor poje slovenski rod. Vse pesmi so torej lahke in ne bodo delale se tako šibkemu zboru niti kakor zvezek. Izdajo te zbirke prav točno pozdravljamo, zbirko pa priporočamo vsem našim pevskim zborom najtoplje.

— Hranilovičeva spomenica. Ovih dana izišla je iz štampe »Hranilovičeva spomenica«. Knjiga ova trebala je izdati g. 1924. kaže jubilarno izdanie o petdesetodobnični pjesničkog in kujževnčnog rada Jovana Hranilovića. Danas, posilje smrti pjesnikove izdanje je, da se odužimo s tem zaslubnega pokojnika, a prihodom ob njene prodaje da se podigne — ma i naškromniji spomenik na grobu pjesnikovu. Knjiga je štampana na finom papiru, umetnički opremljena ter ima vrlo zanimljiv sadržaj. Clejena 60 din zajedno sa poštarnom. — Uredništvo.

Inserirajte v »Slov. Narodu«!

Našemu žensству!

Drštvo Kuratorij slepcev, ki ima namen skrbeti za izobražbo slepcov in jim postaviti Dom slepih v Ljubljani, je sklenilo na eni izmed svojih sej se v l. 1925, da zapoti oživlj delovanje za knjižnico s knjigami za slepe v Braillevev črkopisu, ki se započelo že v vojnem času začetkom marca l. 1918.

Takrat se je slovensko ženstvo na inicijativu težnje težnji, dokončati in sedaj v splošnem povečati knjižnico, vabimo pred vsem tiste gospo v dekleti, ki niso držale svoje oblike, da imajo v graski »Odilemblindenstadt« in na tuvodno predavanje ge. profesorice Minke Skabermetove v Ljubljani, na vseh skrbci, da posveti kulturnemu delu, pripravljanju del načilne slovenske knjižnike v Braillevev črkopisu za profesorica Minka Skaberne v sobi: 4. vodnega razreda, ki je v l. nadstropju državnega ženskega učiteljšča na Resljevi cesti.

Delna ne bomo nagrali, papir, kovinsko pisalo in tablico za pisanje pa d. bi vsaki požrtvovala Slovenka od društva. Pouk v pisalu je brezplačen. Na obilo udeležbo vabi odbor.

Ker namenljeno delo, ki je bilo načilni težnji, dokončati in sedaj v splošnem povečati knjižnico, vabimo pred vsem tiste gospo v dekleti, ki niso držale svoje oblike, da imajo v graski »Odilemblindenstadt« in na tuvodno predavanje ge. profesorice Minke Skabermetove v Ljubljani, na vseh skrbci, da posveti kulturnemu delu, pripravljanju del načilne slovenske knjižnike v Braillevev črkopisu za profesorica Minka Skaberne v sobi: 4. vodnega razreda, ki je v l. nadstropju državnega ženskega učiteljšča na Resljevi cesti.

Na obilo udeležbo vabi odbor.

— Prav zdi se mi, da sem opazil med jezdci tudi vašega prijatelja Torresa. — Med našimi sovražniki? — je vzkliknil Leoncic presenečeno. Spomnila se je, da jo je Torres zjutraj zasnubil in prisegel žrtvovati zanje vse, celo življeno.

— Najbrž se je zmobil, — je dejal Francis in vzel daljnogled, da se sam prepriča. — Jezdeci so v grunci tako, da obrazov ni mogoče razločiti. Gotovo pa je, da jih vodi poglavar.

— Kdo pa je ta capin, Torres? — je vprašal Henry osorno. — Takoj, ko sva se spoznala, mi ni bil niti kaj všeč, in vendar ste ga vedno z veseljem sprejemala po svojo streho, Leoncie.

— Oprostite, sre, prav ponosno prosim, oprostite, — se je oglasil kapitan Trefethen. — Moram vas nameč, da opozoriti na neko stvar, sre. Rad bi nameč vedel, kdo so ti jezdci, ki galopirajo po obalah?

— Včeraj so me hoteli ti gospodje obesiti, — se je zasmajal Francis. — Jutri so pa našemel zaveti vrat mojem sorodniku, ki stoji tu pred vami

